

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

În 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{2}$ an 5 cor., $\frac{1}{4}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{2}$ an 7 cor., $\frac{1}{4}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{2}$ an 10 franci, $\frac{1}{4}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrautate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”

STRĂINI?

„Nici în lume nu există stat, în care o rasă străină nealocuitoare de stat se bucură de o astfel de libertate și apărare, ca Românii în Ungaria.” Său trebuie să-și părăsească limba și legea, dacă vreau să trăiască, să se ferească în România. Românii sunt nesaturabili (telhetelenek).

Cu astfel de vorbe argumenta procurorul din Cluj, când cerea condamnarea „Tribunei” și a dlui Baltes.

Ne făcea adunături.

Ne făcea străini în țara noastră.

Unic element alocuitoare de stat în Ungaria sunt Maghiarii, — zicea el.

Ne punea în comparație cu Sécuii, cari alungați de foame trec în România, pentru-ca să-și câștige hrana de toate zilele.

Cu astfel de frase credea procurorul, că va storcea mai ușor condamnarea „Tribunei”.

Și nu s'a înșelat procurorul. Scopul „și-l” a ajuns. Metoda acesta de argumentare e prima și ultima ratio la Unguri, când voesc să producă efect. Și efectul e sigur, ori-care ar fi de altfel circumstanța faptică, baza de drept și norma juridică.

E imposibil să nu „și-se” suie sângele în cap la auzul astorfel de vorbe.

Adeci noi Românii, un popor de peste trei milioane, după o viață aproape bimilenară să fim considerați și taxați de străini în Țara-Ungurească? Adeci noi, cari în totul atârșăm vijeli, ce măriștile timpuri au slobozit asupra noastră, am rămas nedrept în moștile strămoșilor, să fim trecuți în numărul străinilor? Adeci noi, un popor cu trecut istoric propriu, cu caracter etnic special, încheat într-o societate conștientă de cerințele civilizației moderne, să fim deloclate de haimanale, pentru cari alte reguli nu există, decât datina locului, unde se află în momentul dat?

Când Ungurii și în veacul al XX-lea vorbesc „și-și” argumentează hegemonia în termeni și frase de natura sindicală, ear' pe de altă parte își exprimă cea mai ferbinte dorință, ca poporul român să-și cheltuiască puterile, împreună cu cel maghiar, nu în cucerire și recriminări reciproce, ci spre binele patriei comune, nu poți presupune altceva, decât, că în porniri lor șoviniste nu sunt capabili să rezoneze.

Căci ori-cât „și-ar” încheie Ungurii ochii în fața realității, trebuie să știe: că națiunea română dispune de o așa

mare forță de viață, e atât de consolidată azi, încât nu poate fi destrămată, nimicită, nici prin vorbirile procurorilor, nici prin terorismul pușcărilor, nici prin ordinațiunile ministrilor, nici chiar prin legile fabricate de parlamentul unguresc.

De frase încă n'a murit nimeni, ear' forța Ungurilor e cu mult mai mică, decât să poată repune viața națională a Românilor și celorlalte popoare nemaghiare de sub coroana Sfântului Ștefan.

Când Ungurii își permit să compare poziția noastră în stat cu cea a Sécuiilor din România, ar trebui să se gândească la următoarele:

Românii sunt popor autohton în Ungaria, cu un trecut mai vechi ca al Ungurilor, pe când Sécuii sunt numai venetici de ieri-astăzi în România. Românii au moșii și strămoși, cari își dorm somnul etern în pământul patriei, pe când Sécuii în România n'au altceva, decât piața, unde își îmbie munea palmelor acelor, cari îi plătesc mai bine. Noi am îngrășat pământul Ungariei cu sângele și sudoarea noastră, am luptat o mie de ani alături cu popoarele conlocuitoare pentru apărarea țării de pericolul dușmanilor esteri, pe când Sécuii numai exploatează România în timp de pace. Noi suntem cetățeni în Ungaria, ear' Sécuii sunt numai trecători în România. Voevozii și cnezii români de prin Marmăția, Bănat și Transilvania „și-au” scris cu sabia numele pe paginile istoriei, pe când numele Sécuiilor din România cel mult în registrele poliției bucureștene îl poți găsi. Noi am dat Ungariei cea mai strălucită dinastie, a glorioșilor Huniadești, pe când Sécuii n'au dat României decât cocici și servitoare.

Dați procurorul din Cluj ar fi făcut această obiectivă paralelă între Românii din Ungaria și Sécuii din regatul liber român, n'ar fi riscat vorbele, că noi suntem „străini” în Ungaria, că soarta noastră e de „invidiat” față de soarta Sécuiilor din Țara-Românească, că noi ne putem valida pe toate terenurile, putem ajunge ori-unde demnitare în stat, pe când Sécuii trebuie să se româneze, pentru-ca să poată trăi în România. — În loc de aceasta însă a spus niște paradox, la auzul cărora „și-se” deschide briceagul în buzunar.

Nu-i mirare deci, dacă apărătorul Dr. Cassiu Maniu, înainte de a intra în meritul lucrului, aproape timp de un ciaz a fost silit să vorbească în țesă generală. Cu un excelent aparat științific a desbătut dl Dr. Maniu teoriile de stat și principiile de cari trebuie să fie

conduse statele constituționale moderne, arătând falsitatea principiilor politice profesate și puse în praxă de Unguri și dovedind drepturile naționalităților față de șoviniste pretensiuni maghiare. A arătat în modul cel mai clar, că vorbirea dlui procuror e o serie de poticniri nelogice, un șir de frase, cari n'au, nimic de a face cu cei doi articoli înriminați.

Când Ungurii vreau să spună ceva lucru mare, vorbesc despre „patruzeci și opt”. Astfel procurorul a ținut de o deosebit argument pentru susținerea acuzei, că articoli înriminați reamintesc Ungurilor „atrocitățile” din revoluția dela 1848.

Foarte potrivită a fost însă observarea dlui Dr. Maniu, când a spus, că 1848 numai spre fală nu le poate servi Ungurilor. Ca întotdeauna și atunci Ungurii s'au folosit de marile principii liberale numai ca să poată nimici libertatea altora. Noi suntem aderenții ideilor preconizate de revoluția franceză, noi ne închinăm steagului înaintea lui 1789, ear' nu 1848, care redă marile idei lăpăte de revoluția franceză prin prisma șovinismului maghiar, prin prisma esolușivismului de rasă. Noi avem mai mare drept să ne agităm la amintirea revoluției din 1848, decât Maghiarii, și totuși suntem liniștiți. Noi cu durere ne gândim, că în revoluția de acum cincizeci și trei de ani, în decurs de patru luni peste șese mii de Români au căzut jertfă atrocităților ungurești, și totuși ne calmăm. Nu așa fac Maghiarii, cari într'una agită pe tema aceasta, zădărnind toate condițiunile de conviețuire pacifică între națiunea română și cea maghiară.

În fine vorbirea dlui Cassiu Maniu a fost o serie de idei mărețe, sublimă; o serie de principii înalte politice, cari, dacă ar fi fost după merit apreciate, procurorul însuși ar fi cerut achitare.

S'a trecut însă peste toate. Ungurii „și-au” stabilit un principiu: toți trebuie să vorbească, să scrie, să simțască ungurește, să fie Unguri, sau apoi, cine protestează în contra acestei tendințe — în temniță cu el!

Ultima condamnare ne-a dovedit, că ministrul-președinte Széll Kálmán tot de acest principiu e condus. Să-și pună deci la pălărie această gingașă floricioară de glorie, ear' noi deocamdată o vom pune-o și condamnarea de Luni la celalele de până acum, ca să ne completăm răvașul.

— R.

Sibiu, 25 Maiu 1901.

SĂRBAREA LUI MIHAIL VITEAZUL, care se va face la Rosalia, în 20 Maiu v.c. la București, preocupă spiritele naționaliste. Ca un ecou al acestor preocupări și al devotamentului față de umbra marelui erou, „Apăr. Naț.” publică un fel de apel, în care Românii „din cele patru unghiuri” în cuvinte calde sunt provocați a sërba acest tubileu.

Eată o parte din acest apel:

În curând se vor împlini trei secole, de când pe câmpia Turzii, genialul erou al neamului românesc, Mihail, căzu victimă unor seclerații-mercenați, locmai atunci când — isbutise a interloca în un singur mănunchiu, răstefele odrasle din colonia — marelui împărat Traian.

Această mare zi de doliu pentru întreg neamul românesc, trebuie a rămâne adănc gravată în inima fiecărui Român, — și scourgerea secolelor — nu trebuie a-i lăsa reamintirea.

Cu inima sângerândă de durere, dar plini de încredere în viitorul urșit al neamului românesc să pășim cu pietate, dar plini de bărbăție, — și să plecăm genunchii în fața craniului aceluia extraordinar Român, care cu vîrful spadei sale a înscris cea mai măreață pagină din cartea vieții neamului românesc...

Evenimentele din Belgrad.

Poliția din Belgrad ține sub strictă supraveghere pe toți acei bărbați de poziție socială mai înaltă, cari manifestă sentimente dușmane față de regina Draga. Astfel la fostul ministru de război Atanasovici, poliția a făcut cercetare domiciliară și pe soția lui a dus-o în timp de noapte la poliție, unde a fost interogată.

E aproape sigur, că regina Draga nu va mai naște moștenitor. De aceea în Belgrad lumea începe a se ocupa serios cu chestia moștenirii tronului. De oare-ce, în sensul constituției celei noue, ramurile secundare ale familiei Obrenovici sunt eschise dela moștenire, de aceea, la cas-că tronul va deveni vacant, Sërbia va avea să-și aleagă din nou rege. Deocamdată candidat serios este numai unul: ducele Leuchtenberg-Romanovschii Maximilian George, care ține de soție pe Anastasia Stana, fiica principelui de Muntenegru, are titlu de Alteță imp. rusească, servește în garda rusească și are doi copii. Pe lângă

acesta mai este un candidat, și anume ducele Mirko, al doilea fiu al principelui de Muntenegru.

Împăratul la Praga. După-cum scrie „Slavische Korrespondenz”, împăratul va primi în audiență pe primarul din Praga, Srub, care în numele orașului va invita oficioș pe M. Sa la inaugurarea festivă a podului „François Jossif”. Inaugurarea se va face în timpul petrecerii Maestății Sale în Praga.

10 Maiu.

Sărbarea.

Reversatul zorilor zilei de 10 Maiu a fost anunțat capitalei cu 21 lovitură de tun. La Te-Deul servit la metropolie au asistat M. M. L. L. Regele și Regina, moștenitorul de tron cu familia, ministrii și toate autoritățile civile și militare. După serviciul divin a urmat defilarea trupelor, care a succedat admirabil și a stors admirația publicului. Regele a primit defilarea înaintea statuii lui Mihail Viteazul. Parada militară a fost comandată de generalul Arion. Părechea regală „și-s'au” făcut mari ovățiuni. Seare orașul a fost splendid iluminat și pe piețele publice au cântat muzicele militare.

Ziarele.

Presa din capitală a sërbat și ea aniversarea măreței zile de 10 Maiu prin aprecieri și materii ocazionale. Din această materie dăm azi la foia trei posibile ocazionale și mai la vale aprecierile a două ziare.

„Apărarea Națională”

„Apăr. Națională” accentuând la loc de frunte cum din două țări îngemănate s'a format regatul, scrie:

„Cum s'a ajuns la acest rezultat?”

Printr-o muncă încordată și liniștită. Au fost de învins enorme dificultăți esterne, a trebuit să se prefacă în lăuntru întreg așezământul social — și toate acestea s'au făcut fără zdruncinări interne, fără turburări esterne.

România modernă a tras o singură-dată sabia în tot cursul acestei uriașe desvoltări. Ea a făcut acesteia numai atunci când un obstacol brutal „și-s'a” pus în cale.

Și încă „și atunci” a încercat mai întâiu toate mijloacele ca să-și deschidă drumul în chip pacific. Numai când n'a mai fost chip, atunci poporul român, în frunte cu Suvranul său, au plecat la luptă și au înfrânt pedeșea, acoperindu-se de neperitoare glorie.

Încolo, toată desvoltarea României s'a făcut cu bună rinduială.

În afară, neîncrederea celor mari a fost risipită prin nenumărate dovezi

FOIȚA „TRIBUNEI”.

LA 10 MAIU.

LA 10 MAIU 1881.

Vino tira mea dușoară, vin acum de m'inspiră,
Ca să pot pe-a tale coarde un imn vesel a cânta,
Să-l audă tot Românul de ori unde el respiră,
Și ca dintr'un somn de noapte spre zi mândr'a-l desieptă!

Căci e zi de sărbătoare, zi de glorie, mărire
Care falnic luminează peste neamul românesc,
Precum soarele din ceruri, când apare-n strălucire,
Reînvie tot pământul cu-al seu foc dumnezeesc.

Alexandru și cu Mircea, plini de gloriei neuitate,
Cu coroanele pe frunte, ce prin secol s'au păstrat,
Parcă vin măriștii prin umbre cu oștiri nenumărate
Să salte domnul țării, de noi Rege coronat.

Și coroana pe-a sa frunte este mai strălucitoare
Decât ori-care coroană ce-ar purta un suveran,
Căci pe dină schintăieșă strămoșeasca Neatîrnare,
Pentru care-al nostru Rege s'a luptat ca brav ostean.

Multe zile de restrîns și de suferință lungă
Goni barca soartei noastre destrăvuri și abis,
Însă cerul nici-odată n'a voit ca s'o distrugă,
Și spre fîrmele mîntuirii mîndră cale „și-a” deschis.

Ca și bunii și străbunii ce-au luptat odinioară,
Fiii noștri vorînștește pentru țeară au murit,
Ear' din sângele lor sacru, din acea sfîntă comoră,
A Neatîrnării mugur a crescut și înflorit.

La simbură Neatîrnării, sfînt izvor de-nsuflă-tire,
Care-nălță și străbate ori-ce suflet românesc,
Suferințele rămase după secol d'umilire,
La al libertății soare, toate se tîmăduiesc.

Neatîrnarea e un suflet care-nvie pe popoare
Și le-nălță cu tărie la-al lumînărilor izvor;
Fără dînsa conștiința vestește, cade, moare
În mormîntul ignoranței, al sclăviei urzilor.

Astăzi inima română e voioasă și-nverszită
Ca și bradul dela munte care-și pururea-nverzil,
Căci luceaferul mării și de-o soarte înflorită
De acum pe cerul țării va luci neasfîșit.

Iași, 10 Maiu 1881.

Ioan Ianoș.

DE 10 MAIU 1901.

Dedicată Maestății lor Regele și Regina României.

După secol de „ntunec”
și-o viață chinată,
După-un somn adănc, letargic,
într-o noapte nesfîrșită,
Deodată peste țeară,
venit puternic, greu suflă
Intunecul se duse,
România se-nvîi.

Cine oare-n țeara noastră
desieptarea a sunat?
Cine-a fost trimis de soarte,
drumul de ne-a luminat?

Mîndrul nostru Rege Carol,
Regele cel mai iubit
Ce-a fost de-un popor vre-odată
și de Dumnezeu slăvit.

Veacuri ne-ncețat vor trece
și cu litere de aur
Scris în cartea nemuririi
va luci ca un tesaur.

Numele acestui Rege,
mare, falnic, glorios...
Recunoscolor românul
va cânta adănc, duros!

Într'un sat colo departe,
lângă munți, între Carpați
E o casă locuită
de Români adeverați.

Dar în pragu-i o bîtrînă,
de ce plînge cu „nfocare”?
De ce ochiul ei se perde
cât zărește-n depărtare?

Cum se nu plîngă de fîu-i;
Căci de când e-n bătălie
Cine știe ce-i cu dînsul!
Doamne! numai Domnul știe!

După deal coboară-n vale,
un voinic, un vîndător,

Abia merge, ah! și drumul
ar voi să-l facă-n sbor,
Căci un dor nespune de mare
tot îl mîndă înșpre casă.

— „Bună ziua, măică dragă,
bine te găsiți voioasă.”

— „Bine-ai venit, dragul mamii,
multumesc lui Dumnezeu
Că te-aduse ear' la mine,
vino! vin la pieptul meu!

Doamne, Doamne! nu ved bine?
ori așa mie îmi pare
Că piciorul drept... Ioane...
este zdravăn, nu te doare?”

— „Nu mă doare, nu, măicuță,
ia atîta cale lungă
Ce-o să fie de picioare?
fie că acum ajungă,

Am să odihnesc trei zile,
despre rană nici nu-mi pasă,
Ea de mult este închisă,
altfel nu veniam acasă.”

— „Ce zici, măică? vai de mine!
ochii nu m'au înșelat,
Vino să vedem eu ce e;
poate nu ești vindecată.”

— „Vindecat sînt, măică dragă,
căci un ânger luminat
A pluit deasupra noastră
și de chin ne-a alinat.

N'auzit-ai tu de Doamna?
s'a dus vestea peste mări

De-a rînișilor măicuță,
de stăpîna astei țări!

Ca de-o zîdă din poveste,
vestea despre ea se duse
Și prin unghiurile țării
și prin văi, prin munți ajunse.

Numele ei, cu iubire,
cu devotament umil
Îl pronunță mic și mare
și bîtrîn și chiar copil.

Cu căldură rugăm cerul,
augustilor suverani
Să trimită sănătate,
fericiți și pacinici ani;

Și familia întreagă,
Dumnezeu să o protege,
Ca din neamul mîndru, falnic,
al acestui mare Rege.

Pui de lei ce se vor naște,
cu mărire să domnească
Cât va fi pe cer un soare
și o țeară românească.

Eară 10 Maiu să fie,
vechinic zi de sărbătoare,
Văci de veci să strălucască,
cum lucește mîndrul soare!

(Apăr. Naț.)

Elena Dumitrescu.

de înțelepciune și prin rîvnă de cultură; cu ochii așintți spre civilizațiune. România nu s'a prîpît însă, nu a făcut salturi, ci a mers pas cu pas, nerăbdarea tinerilor fiind întotdeauna înfrînată de chibzuința bătrînilor. Față de popoarele mici din jurul său, România a risipit invidia și teama ce puteau să se nască în sufletul lor, dându-le sprigin desinteresat în năzuințele lor spre cultură și punînd la dispozițiunea lor experiența sa.

Înăuntrul marelui operă a transformării sociale s'a servit tot cu bună rînduială, evitînd prin răbdare și chibzuință dezechilibrarea națiunii, lupta de clase cu groaznicele ei urmări. Așa am putut trece dela înapoia stare a poporului sub vechiul regim al principatului, la o treaptă de civilizațiune ce ne permite a ține pasul în mersul general al culturii.

Incoronarea acestei munci uriașe, a acestei chibzuinți, a acestei răbdări, a îngerului versat pe câmpul de bătălie, încoronarea virtuții militare și civile, e evenimentul ce-l sîrbătorim astăzi și în toți anii în ziua de 10 Maiu.

Ne gândim cu înduioșare în această zi la greutățile din cari am eșit cu bine, cu bărbătească mîndrie la prezent și privim cu încredere în viitor.

Ori-ce ne-ar rezerva viitorul, națiunea română își va face datoria cu același bun cumpăt și cu aceeași bărbăție, ca și până acum.

„Cronica“.

Cu titlul „20 de ani de regat“ *„Cronica“* scrie un articol în care remarcă situația economică precară a țării, încheind astfel:

„Douzeci de ani de regat, în care timp am risipit rodul muncii noastre fără să ne gândim la puțința lipsei, formează o epocă mare în istoria neamului nostru și încheierea acestei epoci are o însemnătate fără seamăn prin învățătura ce ne dă. Ea ne spune:

— *Ați fost viteji și v'ați cucerit libertatea; ați fost mîndri și v'ați căstăgat recunoașterea însemnătății voastre, — fiți de data aceasta cuminși și sobri și vă veți întemeia definitiv și trainic mărirea.*

Ziarele despre esposeul lui Goluchowski.

Esposeurile ministrilor de externe ai monarhiei noastre au format întotdeauna obiect de apreciere și discuție în presa europeană. Esposeul de Mercuri al lui Goluchowski asemenea e apreciat de ziare, din diferite puncte de vedere. Eată unele păreri:

Presa din statele aliate.

„*Berliner Tageblatt*“ zice, că esposeul de acum al contelui Goluchowski tratează în detaliu situația din Peninsula Balcanică. Aceasta dovedește că Austria consideră ca și până aci, *Balkanul* de un *nerv vital al politicii sale* și e decît *a-și susține fără schimbare poziția sa față de Rusia*. — Privitor la tripla alianță, „*B. Tagblatt*“ zice, că Goluchowski e unul din cei mai apăsători aliați și merită mulțumiri, pentru că în formă oficioasă a nimicit

ZECE MAIU 1901.

În ziua cea sfîntă și mare
La zece-ale lunii lui Maiu
Se vede-o ciudat' arătare
Pe-un deal dela Plevna, pe-un plaiu.

Cînd zorile-ncep să s'arete
Acolo-n tăcutele văi,
Din groapă se mîntuiesc cete,
De-apururi jeliții flăcăi.

Striviți și cu mîinile rupte
Și galbini ca-n jaleiul loc
În ziua selbatecei lupte
Cînd bieții periseră-n foc.

Fac roată și-o rugă murmură
Ear' Valter și Șonju și toți
Mai-marii ce-n frunte căzură
Stau jalnici acolo-ntr-o soți.

Deodată ei capul ridică
Dau chiot și-n zare privesc
Spre țeara din care eșiră,
Spre scumpul pămînt românesc —

Și-ascultă, căci tunul azi cîntă
Departe-n iubitul pămînt,
Puternic ca-n ziua luptării,
Dar' altfel de cîntec, mai sfînt.

Și-ascultă... ear' țeara-i departe,
Sînt dealuri la mijloc și văi,
Și riul cel mare-i despartit
De mame pe bieții flăcăi.

Ce spun ei în șoapte pe vremea
Ce-ascultă cîntarea de tun
Eu nu știu, căci nimeni nu poate
Pe morți să-i audă ce spun.

Dar' știu că se roagă, sîrmanii:
„Noi liberi pe voi v'am făcut,
Ear' Tatăl din cer să vă aibă
De-apururi sub sfîntul seu sînt!“

(Albina).

G. Căpău.

scorniturile despre slăbirea triplei alianțe.

„*Berliner Neueste Nachr.*“ scrie tot în acest ton, exprimîndu-și bucuria, că baza neschimbată la politica externă a monarhiei o formează tripla alianță.

Tot asemenea favorabile aprecieri aduc și celelalte ziare germane, cum e „*National Ztg.*“, „*Post.*“, „*Localanzeiger.*“, „*Börsencourier.*“, „*Deutsche Tageszeitung.*“, „*Kölnische Ztg.*“ etc.

„*Deutsche Tgztg.*“ crede, că adverte-

scorniturile despre slăbirea triplei alianțe.

scorniturile despre slăbirea triplei alianțe.

scorniturile despre slăbirea triplei alianțe.

Presa franceză.

„*Journal des Débats*“ e de părere, că asprele vorbe îndreptate către guvernul bulgar vor face o impresiune neplăcută în Petersburg, mai cu seamă acum, cînd se vorbește de o călătorie a principelui Ferdinand. Ce privește declarațiunea referitoare la tripla alianță, crede că reînnoirea sau nereînnoirea tratatelor comerciale pot să aibă o influență anumită, dacă Italia nu va mai fi așa de mult convinsă despre folosul unei alianțe cu puterile centrale.

„*Liberté*“ critică aspru vorbirea lui Goluchowski, care i-se pare pangermanistă. Foaia crede, că o alianță între Austria și Rusia e pentru cea dintîi de folos și n'ar trebui să rămână fără Goluchowski un vis.

Presa engleză.

„*Standard*“ are speranță, că cuvintele de admoniție ale lui Goluchowski, privitoare la situația din Balcani, vor face să se sparie unele ambiții, cari nu se pot îndestuli fără periole. Anglia nu dorește altceva, decît o status quo să nu fie delăturat cu forță.

„*Morningpost*“ scrie, că până-cînd se susține monarhia austro-ungară ca mare putere, în Europa-orientală nu se pot naște turburări. Astfel ziarul salută esposeul lui Goluchowski, adăugînd, că Anglia voeste susținerea Austro-Ungariei în interesul echilibrului european.

Un capitol

din „Monografia parohiei și protopopiatului gr.-cat. român al Sibiului“.

TOAN V. RUSU.

(1862—1901).

(Urmare).

Edificiul școlar a costat în total 5200 fl.; prin clădirea aceluia se consumase deci aproape întregul capital al școlii. O iscusită tranacțiune datorită dlui advocat Dr. Octavian Rusu, puse însă școala în același an în posesiunea unui nou fond. O casă cumpărată din licitație și vîndută în curînd după aceea din mîna liberă aduse școlii un câștig net de 1500 fl. Fapta vorbește singură.)

Noul fond școlar, cîștigîndu-se și dotațiunea dela universitatea săsească și putîndu-se face însemnate economii, până la finea anului 1900 s'a urcat la frumoasa sumă de 8636 cor. 83 bani. Valoarea totală a averii destinate spre scopuri școlare, la aceeași dată s'a urcat după inventar la cifra de 23.718 cor. 43 bani. Salarul învățătoresc, la 1864 de 50 fl., astăzi este înzecit.

Școala și dotațiunile ei fără îndoială formează cel mai frumos titlu de mîndrie al parohului.

Dintre problemele ce în interesul consolidării acestei parohii reclamau să fie deslegate, nici una n'a pretins o muncă mai stăruitoare și mai îndelungată, decît chestiunea îmbunătățirii dotațiunii parohiale. Această parohie în ceea-ce privește subsistența parohului a fost în tot timpul una din cele mai slab dotate. Până bine de curînd dotațiunea parohului a format-o numai singur puțină porțiune canonică, cum-

*) Însemnăt, că în monografia parohiei se ține cont de toți cei binemeritați pentru biserică și școală. Părțile acestea însă din lipsă de spațiu noi le omitem.

Red.

părată în hotarul Sibiului de fericitul episcop Gregoriu Maior, mult prea mică pentru traiul unui preot la oraș. Parochii anteriori erau necesitate să-și caute mijloacele de traiu în ocupațiuni laterale adese-ori incompatibile cu chemarea preoțească. De aceea vedem, că stăruințele pentru îmbunătățirea dotațiunii parohiale se întind ca un fir roșu în istoricul acestei parohii, începînd dela parochul Ciril Topa (1786—1805) până în decenșile din urmă. Vrăul de acte de prin arhive va rămîne pentru totdeauna o dovadă foarte elocventă despre lupta în adevăr grea și intensivă, purtată pentru delăturarea unor dispoziții prejudețioase din timpuri vechi, cari făceau iluzorii ori-ce pas înainte în ceea-ce privește dotarea acestei parohii cu porțiune canonică dela oraș, cum fură dotate parochiile tuturor celorlalte confesiuni din Sibiu. Cât pentru partea principală, deși lupta este foarte interesantă și instructivă, nu ne permite spațiul să intrăm aici în detalii. Va fi destul să relevăm, că neobositul paroch Ioan V. Rusu abia după 18 ani i'a succes să ajungă la oare-care rezultat, de sigur nemulțumitor, căci deși stăruise în tot timpul pentru porțiune canonică, după nenumărate recursuri la instanțele superioare, abia a putut mijloci la 1877 (Decembrie) modesta dotațiune de 120 fl. din casa orașului. Tot stăruințelor dînsului se datorește și mica remunerațiune de 50 fl. pentru diferitele funcțiuni preoțești ce sînt a se face la sanatoriul de aici, esoperată încă la 1865.

Un alt neajuns, simțit, de care suferea de mult parochia gr.-cat. a Sibiului, era lipsa unui cimiter corăspunzător numărului populațiunii. Micul cimiter, cîștigat pe timpul lui Topa (la finea secolului XVIII.) după lupte îndelungate, devenise în decursul vremii nesuficient.

Ei bine, și acest neajuns l'a delăturat neobositul paroch. Încă la 1863 făcuse pași la magistratul orașului pentru a se asemna un loc potrivit de cimiter pentru parochie. A trebuit însă să se pună multă stăruință și în această privință, până-ce după multe soliciități și recursuri la guvernul țării, la 7 Iunie 1868 fu predat din partea orașului în folosința bisericii frumosul cimiter militar dela Hoarta-Turnului, în întindere de aproape 2 jugere. Acest cimiter este un așisut cu atât mai prețios, cu cât că formează totodată și un izvor de venit pentru biserică lipsită de fonduri.

Dacă vom mai aminti restaurarea turnului bisericii și acoperirea aceluia din nou cu tinichea la 1872, precum și lucrarea frumoasă sîvîrșită de reînnoirea femeilor pentru decorarea bisericii, reînnoie înfințată la 1887, credem că am atins tot ce este mai important din câte s'au făcut pentru parochie și pentru ridicarea nimbului acesteia. Mica reînnoie de femei, mai ales sub presidenția stimatei și zeloasei doamne Maria Pop de Harșanu, nu numai că a străformat radical interiorul bisericii, ci a și provăzută-o cu multe scule și ornate prețioase, ca-și-cari numai rar se vor găsi la altă biserică din archidieceza Blajului.

(Va urma).

Revista esternă.

Împăratul german și Sultanul

Ziarul semioficios „*Köln. Ztg.*“ scrie cu privire la conflictul postal cu Turcia următoarele:

„Pe cît știm noi, ambasadorii marilor puteri nu au amenințat — precum au susținut unele ziare — Turcia cu demonstrații de flotă, pentru-ca în chipul acesta să o silească a ceda în conflictul postal. Poarta a făcut astfel de concesii de bunăvoie. A fost o urmare a sfatului prietenesc al Germaniei, că Sultanul a abzis de insuportabilul seu punct de vedere, la care l'a constrins purcederea autorităților sale. Nu putea fi în interesul politicii pacificei a Germaniei, ca afacerea aceasta să devină mai acută și să se învenineze, și în fine să primească o astfel de rezolvare, care ar fi adus o nouă umilire a Turciei. Îndată-ce puterile i-au ajuns scopul, spre care au ținut, adică ca să asigure serviciul postal internațional, au declarat, că sînt mulțumite.“

Serviciul militar în Suedia.

Peste 6 ani vechiul sistem de apărare națională în Suedia va înceta și se va introduce legea cea nouă, după care timpul de serviciu (în pace) este la infanterie și la căruțași 240 de zile, la artilerie și cavalerie 365 de zile și la marină 300 zile.

Succesul împrumutului rusesc.

Din Paris se depeșează cu datul de 23 Maiu: Subscrierile pentru împrumutul rusesc au fost așa de multe, că de mîne începînd la obligațiunile, cari nu s'au plătit de tot trebuie să se înapoieze subscriitorilor 90%, din sumele notate, ear' la obligațiunile plătite cu totul 50% din sumele notate. Toată lumea se plînge, că nu sînt bani, și eată la Paris sînt atîția, că nu știu, ce să facă cu ei! Capitaliștii francezi la cererea pentru un împrumut a guvernului rusesc au imbiat în câteva ore o sumă de 20 de ori mai mare, 4½ miliarde de franci. Faptul acesta se consideră și ca o demonstrație politică.

Din Panciova.

Parohie română. — Chestia cîmîterului.

— 17 Maiu 1901.

(Urmare și fine).

Spre adevirarea afirmațiunii mele din nrul trecut, că îngîmfaii sîrbi, chiar în exercitarea drepturilor noastre naturale ne pun pedeci, și cu considerarea la aceea, că presa română până acum n'a scris nimic despre raporturile noastre, vom schița pe scurt atitudinea revoltătoare, manifestată cu privire la cîmîterul greco-neunit de aici, pe care Sîrbiilor fără de nici un drept legal îl numesc „gr.-or. sîrbesc“.

Ștînd noi, că în Panciova nu există cîmîter gr.-or. sîrbesc — aceasta altcum ar fi o imposibilitate — ci greco-neunit, ceea-ce se poate vedea și din nrul 2 al cărții fundare din Panciova, unde cu litere foarte cetibile e scris „görög nem egyesült temető“, adică „cîmîterul greco-neunit“. În acea firmă credință eram, că sîntem îndreptățiți a ne îngropa morții acolo, în acel cîmîter, unde dela începutul începutului ne sînt înmormîntați strămoșii și restrămășii noștri, și unde avem criptele noastre familiare. În astfel de împrejurări, cu tot dreptul puteam fi de credință, că nime nu poate să ne răpească, să ne despoaie de acest drept avîtic.

Durere însă că ne-am înșelat, căci de cînd ne-am constituit în parohie independentă, totdeauna, de câte ori am avut vre-o înmormîntare, Sîrbiilor au închinat porțile cîmîterului comun, cari altcum de obicei ziua întreagă stau deschise, și așa am fost împedecați în exercitarea dreptului nostru natural.

Și noi sîntem siliți a ne înmormînta morții afară de cîmîter, într-un loc designat de ei, care însă e numai spre rușinea și batjocura noastră. Acest loc nu compete însemnătății sacre a unui cîmîter, căci e un petec de pămînt abia de vreo 20 pași lung și lat, e situat la marginea cîmîterului comun, neavînd nici o îngrăditură. Cînd plouă mult, mormintele nu se mai ved, căci apa le înecă, fiind locul în vale.

Nu-i aceasta barbarism, păgânism?

E strigător la cer ceea-ce fac cu noi!

Uneltirile triviale, ale Sîrbilor din zi în zi iau dimensiuni tot mai mari.

Existența noastră din zi în zi devine tot mai insuportabilă.

Cu considerare la aceste împrejurări nediscutabile, ar fi foarte consult, ba chiar e o necesitate imperativă, ca Venerabilul consistor, cît mai îngrabă să facă pașii necesari în privința procesului de despărțire, ceea-ce și din punct de vedere național-bisericesc are importanță foarte mare.

Frunză.

Concertul „Reuniunii române

— de muzică“.

Sibiu, 25 Maiu n.

Precum spuneam în numărul de ieri, mare mulțime de Români din Sibiu și din provincie amenințase alaltăseară să umple nesațioasa sală a Sibiului: „Gesellschaftshaus-ul“. Și cînd spuneam aceasta, ne dam seamă de importanța adevărului, că reuniunea de muzică este un focal reaprin de cultură cu putere destul de intensivă, ca să atragă și să încalzească în jurul seu elementele ce se știu însufleși pentru artă, pentru frumseță. Între damele și domni, pe cari interesul față de reînnoie i'a îndemnat să vină martori la strălucita probă de bunăstare dată de corul mixt al acestei reuniuni, am observat chiar fețe rare, pe cari ne obișnuiserăm, a-i cam introduce în rubrica absenților, de câte ori cetiam la ocaziuni de felul acesta, de manifestații publice ale vieții noastre culturale naționale, catalogul domnilor și doamnelor române din Sibiu. Nu-i vorba și de astă-dată la cetirea catalogului mulți s'au cîștigat prin absență, și mai ales ne-a surprins prin absență generația aceea înflorită, care de altmîntrelea — în paranteză fie zis — ne dă destule dovezi, că se știu entuziasma și pentru

manifestații sociale afară de cadrele oficiale ale biroului. Sala pentru aceea a fost literalmente plină, căci erau de față candidații de preoți și de învățători din seminarul Andreian, cari veniseră și aici să vadă, cum vrednicii lor profesori sînt și columnele cele mai puternice ale reuniunii de muzică.

Din provincie au demonstrat prin numărul lor (aproape 20) Sîliștenii, ca să se știe, că Dr. I. Stroia, președintele reuniunii, este protopopul lor. Am mai observat public din Ocna, Tilișca, Vale, de pe la Sebeș ș. a., căci sînt dornici Români să mai audă din cînd în cînd muzică clasică. Lucru de sine înțeles, concertul a fost onorat și prin prezența unui distins public săseșc. Oficerii și voluntarii au constituit obicinuită și respectabila gardă.

Void că apreciem prestațiunile conform programului ale corului mixt, ne vine în minte gîndul, că o tăcere s'ar impune, pentru a nu satisfacem curiositățile aceloră dintre ai noștri, cari au pregetat a merge la concert. Dar' dorința aceasta de răsunare trebuie să se retragă în fața dorului, de a da fîcărui, că i-se cuvine, și prin urmare și membrilor activi ai reuniunii, cari s'au jertfit pentru obșteasca edificare artistică, capelei orășenești și în virful tuturor dlui dirigent H. Kirchner.

Opera prezentată alaltăseară de reuniunea noastră de muzică a constat din 5 capitate voluminoase. Introducerea s'a făcut prin *preludiul* la actul al III-lea din drama musicală „*Stephanie*“, pentru orchestră, de H. Kirchner, care a fost executat cu dragostea și devotamentul recunoscut al capelei orășenești și al dlui profesor de pian Schärer.

De sigur cel mai deficiet capitol al programului a fost punctul 2: „*Nänie*“, pentru cor mixt și orchestră de I. Brahms o alcătuire musicală puternică și imposantă luată din lumea mitologică. Mărturisim, că cele mai sincere aplause au salutat executarea acestui punct, pare-că deodată cu terminarea lui o altă temperatură s'a pogorit în sală, căci toți și-au dat seamă, că de greu i'a fost dirigentului și corului să răsbătă greutățile incalcabile, ce le prezentă studiarea deservită a acestei celebre creațiuni a lui Brahms. Dar' a fost bogat seceriul după atîta încordare. Fiecare voce a avut deja aici privilegiul să-și manifesteze forța, dulceața, expresiunea și tactul.

Capitolul de forță al concertului, punctul 3: „*Crăiasa ieșelor*“, baladă svedică pentru soli, cor și orchestră, de N. W. Gade, ne-a făcut să cunoaștem *en gros* și *en detail* avuția morală și materială a corului și iscusința și tot farmecul de conducere al dlui Kirchner. De sine înțeles, orchestra și-a îndeplinit cu scumpătate datoria. Toate categoriile de aplause din partea publicului au însoțit executarea acestei geniale compoziții. Aplause sincere, lungi, prelunge, frenetice, furtunoase, repetite ș. a., toate s'au peronat în profuziune. Frumosul, dulcele, maiestuosul, grandiosul, misticeul și misteriosul sînt atribuțiunile baladei șvediene, cărora (întocmai ca și compoziția musicală) au ținut de datorință să le dea fidelă expresiune corul și orchestra în executare. Solo bariton în rolul lui Oluf, eroul tragic al baladei, l'a cîntat cu vocea-i frumoasă, metalică, plină și cu deosebită explicitate probatul atlet al corului, dl Dr. I. Stroia.

Cînd d-șoara Delia Olariu, cu o liniște elegantă și-a început prin „*Rămă*“, o fiul meu iubit! ca solistă în alt rol, de mamă a lui Oluf, publicul era stăpînit de un sentiment de curiositate. Solista își începea primul seu debut. Imediat leoul curiosității îl luă admirațiunea, căci d-șoara Olariu are o frumseță de voce plină și de o estensiune considerabilă. Cîntecul ei sigur și delicios i'a asigurat simpatia întregului auditor și din parte-ne profetirea de a ajunge în scurte zile o podoabă aleasă a corului, un tezaur scump al reuniunii de cîniari.

„*Crăiasa ieșelor*“, solo de sopran, a fost reprezentată prin d-șoara Geni Moga. Publicul nostru cunoaște destul de bine școala perfectă și vocea afectuoasă și puternică, de care dispune această probată forță a reuniunii.

Punctul de culminațiune l'a ajuns d-șoara Moga, ca solistă în „*Recitativ și Doină*“ din opera populară română „*Mărioara*“, de H. Kirchner, predată în acompaniament de orchestră cu succesul semnalat în mulțimea de aplause și în cele două frumoase buchete, cu care a fost surprinsă la finea debutului său. Timbrul de doină românească este în măsură îndestulătoare imprimat acestei prețioase compoziții a dlui Kirchner și noi îl felicităm, că într-un timp atît de scurt a fost în stare să pătrundă în tainele nepătrunse de un străin al doinei românești.

Ultimul capitol a fost vecinic prețioasă „*Horă*“, pentru cor mixt și orchestră, de G. Dima. A fost cîntată cu însuflețire, cu măiestria și cu efectul fermecător, propriu compozițiilor distinșului măiestru dela Brașov.

Sub impresia vibrațiilor cîntecului, care simbolizează legătura frățească și armonia românească, terminădu-se concertul la orele 9 și jum. seara, publicul s'a întrunit la masă comună în restaurantul dela „*Stadtpark*“.

Aceste conveniri sociale după concert sunt un vechiu obicei al reuniunii noastre de muzică și socotim, că ele sunt un frumos și de mare folos obicei. Mai ales în zilele noastre folosul acestor conveniri pentru cimentarea societății este de neprețuit. Am remarcat și astădată în sala ticsită de lume românească, un lucru remarcabil și pe aiurea de altfel: cavalerii deoparte, domnișoarele de altă parte, pare-că s'ar face la porunceală. Și cu toate acestea urmările bune ale convenirii s'au manifestat.

Aici are locul, ca așa zicând *ex offe* să se facă constatări referitoare la evenimentul serii. Cel dintâi a tostat președintele reuniunii, protopopul Seliștei Dr. I. Strota, pentru entuziasmul, sprintenul și simpaticul dirigint *Kirchner*. Acesta a răspuns într-un discurs foarte amuzant, regretând că nu știe încă bine românește, și a închinat păharul în sănătatea reuniunii și a preșidentului ei. A vorbit apoi Dr. Vasile *Bologa*; ca fost gregar al reuniunii își aduce aminte de măiestrul G. Dima și închină pentru lauda membrilor ei activi, a coriștilor de ambe sexe. În fine Dr. D. P. *Barcianu* a relevat puterea de viață a poporului român, manifestată în bogăția cântecelor sale, a arătat cum acest popor, la care mulți se uită peste umăr, este învrednicit tot mai mult de atențiunea străinilor, cum este și dl *Kirchner*, care a îmbogățit literatura musicală cu o operă populară scoasă din inima Românului. În sănătatea lui *Kirchner* golește păharul.

Au mai urmat apoi câteva cântări, cu cari corul teologilor a desfătat publicul. Și la miezul nopții societatea s'a dizolvat mai bogată cu o experiență, că Românii sunt numai atunci puternici și fericiți, când cu pace și cu dragoste se văd împreună adunați. Această experiență este un rezultat real al concertului de alaltăseară. *Liz.*

Cronica zilei.

Sibiu, 25 Maiu n. 1901.

Adunarea „Asociațiunii”, ce se va ține la toamnă la Sibiu, va avea între altele să aleagă câțiva membri în comitet și pe noul preșident, în locul Rev. președ. I. M. *Moldovan*.

Referitor la abzierea dlui președ. sit, ce am anunțat-o, ni-se scriu din Blaj următoarele:

„De bună-seamă boala de care suferă îl va fi determinat pe Rev. Domn *Moldovan* să abziacă dela postul de onoare, pe care-l reprezenta cu demnitate, dar nu-l putea consacra atâtă cât ar fi voit. Vă exprimăm nădejdea, că dl *Moldovan* va reveni asupra hotărârii. Aceasta e o dorință comună cred, dar' v's înșelați dacă nădăjduiți așa ceva. Faptul trebuie considerat ca deservit. Dl *Moldovan* nu e omul formalităților, mai ales în starea în care se află e absolut eschis, după opinia de aici, să revină. Grija tuturor trebuie deci să fie a afla pe *bărbatul*, care s'e înlocuiește în mod vrednic.”

Credem, că și această împrejurare va deștepta un viu interes la membrii „Asociațiunii” față de adunarea generală din Septemvrie.

Promoțiune. De curând a fost promovat, după-cum aflăm, la gradul de Dr. juris, la universitatea din Cluj, dl *Rubin Patija* jun., fiul dlui *Rubin Patija*, avocat în Alba-Iulia.

Domnul profesor universitar *Eusebiu Popovici* din Cernăuți este decorat de Măiestatea Sa Împăratul cu ordinul coroanei de fer class III.

„Tribuna Literară” adăosă ca supplement la nrul de azi al „Tribunei” are următorul cuprins: Memoriei arhierului Vancea, poezie de *Emiliu Sabo*. — Coralia, novelă de *Georgina Misiu*. (Urmare și fine). — Fuge trenul, poezie de *Alexandru Aciu*. — Blăstemul. Dramă în două acte pentru tineri, de *Marcellin Moreau*. Trad. de I. E. *Prodan*. (Urmare și fine). — M. *Eminecu*. — Aforisme amoroase, de *Montegazza*. Trad. de *Simion Henegariu*. — Felurimi. — Mărunțiguri. — Glume. — Posta redacției. — Sfaturi practice.

Invitare. P. T. membrii din comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” sunt poții la ședința comitetului, ce se va ține Marți, în 15/28 Maiu n., la orele 6 d. a., în localul „Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român”.

20 coroane a dăruit dl *Alexandru Lebu*, mare proprietar în Sibiu, la fondul de 20 bani, creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” cu menirea de a acuire un local cu eventuală hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu.

Cas de moarte. Dr. *George Ciureu*, medic la spitalul Brâncovenesc în București a răposat azi în casa de sănătate din Sibiu, în etate de 35 de ani. Inmormântarea va fi luni, în 27 l. c. la 3 ore p. m. din camera mortuară a casei de sănătate în cimiterul gr.-or. din strada Lungă.

Necrolog. Societatea academică „Junimea” din Cernăuți pătună de adâncă durere, aduce tristă știre despre înțetarea din viață a membrului ei emirat, a dlui *Tit cav. de Cuparencu*, notar c. r., care după un morb greu și îndelungat a răposat în Domnul în 17 Maiu. Inmormântarea scumpului decedat s'a făcut Duminecă, în 19 Maiu a. c. în Storojineț. Fie-i țărina ușoară!

Esposiția din Paris despre copii s'a deschis sub preșidul de onoare al lui *Casimir Perier*, fost preșident al republicii. Ea constă din cinci părți: copilul în artă și istorie, copilul în casa părintească, în economia națională, filantropia publică față de copil și starea sanitară a copilului, creșterea morală a lui. Toți artiștii de seamă din trecut și prezent își au espuse operele lor de pictură relativă la copii. În secția istorică sunt multe relievi din istoria Franței: jucăriile dauphinului mort în Temple, leagănul lui *Lulu*, băiatul lui *Napoleon al III-lea*, jocul de domino al lui *Napoleon II*, capetele în mărime naturală de pe timpul copilăriei lui *Nicolas II*, *Casimir Perier*, *Tolstoi*, *Saint-Saëns*, *Musset*, *Sarah Bernhardt*, *Coquelin* etc. Interesul, ce se manifestă față de această esposiție unică în felul ei, e foarte mare.

Casina maghiară din Sibiu. „Magyarország” scriind despre casina maghiară ce s'a înființat în timpul din urmă aici în Sibiu, folosește ocaziunea de a lăuda pe judele de tribunal *Csipott Gy.* pentru vorbirea patriotică ținută în ședința de constituire, în care a propus, ca acțiunea Ungurilor plămădită în această casină să se lăsească asupra Ardealului întreg. Noua casină, zice „M-g”, îndeplinește într-adevăr o misiune în comitatul acesta românesc de graniță. Cu alte cuvinte, vrea să zică „M-g”, aibă de grije guvernule unguresc, și nu lăsa nemilită acea casină, căci dela existența ei depinde soarta Ardealului, căci ea are să împedecă odată, ca nu cumva Românii să adnezeze Transilvania la România. Eată cum agită foile maghiare în contra patriotismului nostru și nu se află procuror, care să le tragă la răspundere!

Plată de ambasador. Ambasadorul otoman din Paris, dimpreună cu cei trei secretari ai lui și cu consulul general au depeșat Porții, că sunt siliți a trece în tabăra Turcilor *tineri*, dacă nu vor fi plățiți punctual.

Sporirea armatei grecești. Consiliul de ministri din Atena a hotărât să înscrie în fiecare an în bugetul cheltuelilor o sumă de 2 milioane și jumătate pentru completarea preparativelor navale, și un milion și jumătate pentru cumpărarea a 12 baterii de câmp, 12 baterii de munte și 60.000 puști *Manlicher*.

O rugare. „Toate doamnele și d-soarele, cari au primit spre vânzare bilete de intrare la concertul aranjat de tinerimea universitară română din Cluj, sunt rugate pe această cale a trimite rezultatul obținut împreună cu biletele restante la adresa subscrisului, *Mihail Doboreanu*, cassarul concertului (*Kolozsvár*, *Lincoz*-utoza 2. szám).“

Socialiștii au anunțat la poliția din *Budapesta*, că în 26 și 27 l. c. vor ține congresul lor regnicolar în *Budapesta*.

Cutremur de pământ se anunță de pe insula *Iava*. Vulcanul *Chelet* aruncă lavă și petri. Imprejurimile lui zac în întunec. Ploaia de cenușă s'a estins peste 6 cerouri. Mulți indigeni au fost omorâți.

Babilonul descoperit. O expediție științifică germană, care a lucrat de câteva luni pe câmpia Babilonului, a descoperit în fine toate ruinele lui. Ele sunt întocmai cum le-a descris *Herodot*.

„Teară de porci — cuib de porci”. „MagyarSzó” aduce următoarea noutate în nrul seu 122 a. c. Afirmă anume și zice, că poate dovedi cu martori, că deputatul *Rakovszky* a avut curajul să pronunțe următoarele caracteristice vorbe: „În această țeară de porci nu poate omul trăi, din țeara asta de porci trebuie să emigreze ori-ce om cinstit. Altă dată *Rakovszky* s'a exprimat:

N'aș avea nimic în contră, ca Maghiarii să țină parlament; numai să-și trimită deputații la Viena, în *reichsrath*, ear' nu la *Budapesta*, în acest cuib de porci.”

Combaterea alcoolismului. S'ul sinod al României, în ședința sa dela 4 Maiu, a admis propunerea I. P. S. Sale *Metropolitului-Primat*, ca preoții să țină în biserici predici în contra alcoolismului.

Avis. Atragem atențiunea stim. cetitoare asupra înseratului din numărul de astăzi al *parfumeriei Meltzer*.

Fluidul regenerator pentru cai al lui *Kwizda*. „Sport”, revistă de specialitate pentru curse, vânat și cai, se pronunță asupra fluidului regenerator al lui *Kwizda*, în chipul următor: „Celce la sfârșiri mari voește să conserve

la cai sei vinele în curățenie, li-se recomandă fluidul regenerator al lui *Ioan Francis Kwizda*, farmacist în *Korneuburg* lângă Viena. După fiecare întrebuintare, după-ce am frecat bine cu paie vinele frecăm picioarele calului dela genunchi până sus la coapsă cu fluid regenerator, apoi îi aplicăm bandage ușoare; un mijloc acesta simplu și toțuși de efect foarte folositor pentru conservarea vinelor în stare bună și capabilă de suportarea strapafelor și pentru delăturarea formării zoilor. Fluidul regenerator pentru cai ces. și reg. priv. al lui *Kwizda* n'ar trebui deci să lipsească nici unui proprietar de cai.

Din public. *)

MULȚUMITĂ.

De vreme-ce nu pot ca să răspund la toate scrisorile de condolență și mângăiere ce mi-au sosit din mai multe părți din invidentul morții neuitatului meu soț *Alexandru Silași*, protopop în Bistrița, — vin pe această cale a le aduce tuturor amicilor și cunoscuților condolenți cea mai intimă mulțumită pentru aducearea aminte și pentru mângăierea ce ei îmi dădură în nemărginita mea durere.

Bistrița, 24 Maiu n. 1901.

Iulia Silași născ. *Alexi*,
protopopeasă văduvă.

DECLARAȚIUNE.

Correspondența publicată în „cronica” ziarului prețuit „Tribuna” nr. 80, sub titlul „Un preot vrednic de osândă”, declar, că e un produs vrednic de autorul ei malițios, care nu cuprinde nici cel mai mic adevăr; ci din contră numai calumniile de cea mai ordinară specie, la adresa mea!

Șinca-veche, 18 Maiu 1901.

Preotul din Șinca-veche.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

MAI NOU.

Șahul Persiei greu bolnav.

„Munch. N. Nachr.” are informație din *Teheran*, că Șahul Persiei *Musaffer Eddin* e greu bolnav; moartea poate urma în tot momentul.

Șahul e de 48 de ani și s'a urcat pe tron la 1996. Urmasul lui va fi *Mohamed Ali Mirsa*, fiul cel mai mare, care e în etate de 29 ani.

Candidat la tronul Sârbiei.

Verona, 24 Maiu n. Ziarul „Arena” aduce din izvor foarte bun știrea, că prințul *Mirco* al Muntenegrului este candidatul Rusiei, Franței și Italiei la tronul sârbesc.

Conflict italiano-turcesc.

Constantinopol, 24 Maiu n. Autoritățile turcești din *Prevesa* au arestat pe agentul postal al unei societăți italiene de navigațiune și au confiscat toate scrisorile aflate la el. Contele *Gallino*, agentul afacerilor italiene, a cerut dela Poartă satisfacție imediată. În cas contrar guvernul italian își va lua singur satisfacție prin trimiterea unei corăbii de război la *Prevesa*.

ECONOMIE.

Știri economice.

Noua aranjare a muncii robilor.

Ministrul de justiție se ocupă cu planul de-a schimba felul de muncă al robilor, ca să nu se mai poată plânge meseriașii de concurență, ce le-o fac. Dintre robi vor fi numai puțini ocupați cu vr'o meserie și în casul acesta vor lucra articoli, cari nu se produc la noi în țeară. Ceialalți robi vor fi ocupați cu lucrul câmpului.

Comerciul Austro-Ungariei arată pe Aprilie a. c. la import 143.3 mil. cor., la export 160.3 milioane cor.

Semnul crucii pe schimb. Curia reg. a adus sub nr. 1181 a. c. următoarea hotărâre: Dacă pe o schimbă, lângă numele unei persoane care nu știe scrie se află cruce, și cel-ce a efectuit subscrierea este indicat ca scriitor de nume, — atunci declarațiunea cambială este a se considera ca mană, chiar și în cas când subscrierea de pe schimb s'ar fi făcut în urma unei plenipotențe.

Din bilanțul general al institutelor noastre de bani pe 1900 dăm următoarele cifre: Capital social 9 milioane 631.566 cor. 86 b., fonduri de rezervă 2 mil. 517.676 cor. 30 b., fonduri speciale de rezervă 336.825 cor. 42 b., fondurile de pensune 667.752 cor. 66 b., scrisuri fonciare (Albina) 4 mil. 957.200 cor., depuneri spre fructificare 34 mil. 953.431 cor. 1 ban, profit curat 1 mil. 360.954 cor. 61 bani.

În interesul muncitorilor de pădure a adresat ministrul de agricultură o ordinațiune către administrațiunea pădurilor erariale, prin care o îndrumă, că la încheierea de contracte cu întreprinzători de pădure să se deoblige acestia a folosi de regulă numai muncitori din țeară, pentru a căror plată regulată garantează cu cauțiunea depusă. Întreprinzătorul trebuie să înscrie pe muncitorii lui la casa de ajutorarea muncitorilor, platind taxele pentru ei.

Industria petroliferă în România. În anul 1895 a avut 7666 vagoane petrolu; în 1896 — 7722; 1897 — 8827; 1898 — 14.070; 1899 — 18.254; 1900 — 22.476.

Bibliografie.

În editura W. *Krafft* în Sibiu „Drepturile și datorințele învățătorilor confesionali români, de învățătorul P. Conda”. Prețul de boltă e de cor. 350. Se poate procura din toate librăriile.

Cauza nemulțumirii și conflictului, ce adesea se ivește între învățător și autoritățile școlare, în cele mai multe casuri nu e alta decât necunoașterea drepturilor și datorințelor, — atât din partea învățătorilor, cât și a autorităților școlare. Învățătorii mai vechi se mai știu orienta în unele afaceri pe baza experienței, cei noi sunt aproape cu totul neorientați asupra datorințelor, și mai ales asupra drepturilor, ce le compet. Cartea domnului Conda e menită a pune capăt acestor triste stări de lucruri, dând îndigțărilor cele mai de lipsă în toate afacerile ce privesc pe învățătorii, pe scaunele școl. și pe inspectorii de școale confesionale.

Recomandăm această carte tuturor învățătorilor conști de chemarea lor, căci ea nu e iertat să li-sească de pe masa nici unui învățător.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura „Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă”, de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într-un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăți cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Pucenzând micesemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcând un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legături cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII+213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidiecezană din Sibiu, dela tipografia A. *Murșianu*, librăria N. I. *Ciureu* în Brașov și dela librăria seminarului gr. cat. din Blaj.

„Diplome maramureșene din sec. XIV. și XV.”, adunate și comentat.

de Dr. *Ioan Mihályi* de Apșa, avocat și protifos comitatens în *Sighet-Marmației* (M.-Szige). Tomul I., preț 10 cor.; format mare octav. În acest volum se cuprind un mare număr de diplome din secolii indicați, dintre cari 310 acum v'd lumina zilei pentru întâia-dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar' a tuturor Românilor, cari se interesează să cunoască trecutul și relațiunile etno-și geografice ale româncei Marmății. Aparatul științific, cu care ne prezintă dl Dr. *Mihályi* rezultatul muncii oboitoare de scrutare a arhivelor, mănăstirilor, colecțiilor private etc. dovedește, că autorul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor noștri istoriografi. Dr. *Mihályi* va face un mare serviciu atât istoriei, cât și națiunii române, dacă continuând cu edarea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte v'elul, ce acopere trecutul viteazului popor român din frumosl Maramureș. O astfel de întreprindere științifică merită sprignul întregului neam românesc.

Opul se află de vânzare la autorul, dl Dr. *Ioan Mihályi*, în M.-Szige.

Sosiți în Sibiu.

La 25 Maiu n. 1901.

Hotel „*Impăratul Romanilor*”: Brote cu familia, privatier din *Tirgu-Oena*; Acker, primar, Racz, forestier, din *Orăștie*; *Halácsy*, locotenent din *Homorod*; *Ludvigs* din *Berlin*, *Kás*, *Kreismary*, *Privoznik*, din *Viena*, *Ungar*, *Berga*, din *Budapesta*, comercianți.

Hotel „*Neurhiner*”: *Schun* din *Brașov*, *Mayer* din *Sighisoara*, *voiajori*; *Strosz*, comerciant din *München*.

Hotel „*Meltzer*”: *Gross* din *Budapesta*, *Gruninger* din *Viena*, comercianți; *Serban*, sublocotenent din *Voila*; *Mockel*, preot din *Petrifalău*; Dr. *Tornya*, cand. de adv. din *Timișoara*; *Zimmermann*, notar din *Lasleul-mare*; *Tornya*, cassar din *Blaj*; *Fülöp*, comisar fin. din *Alud*; *Popa* cu soția, sergent-major din *Plevlje*.

Pentru redacție și editură responsabil: *Andrelu Baltes*. Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: *Iosif Marschall*.

Se caută

acuisitori, cari posed toate trei limbile țerii, pentru un institut de asigurare. Se primesc numai oferte în scris sub „stabil” adrese administratiunii acestei foi.

[177] 1—8

Avis.

Recercăm pe proprietarii acțiilor nrui: 15—16, 89—93, 94—98, 477—478 să solvească restul capitalului dela aceste acții în termen de 30 zile, altcum se vor vinde. [173] 1—3

Satul-nou, în 23 Maiu 1901.

Direcțiunea

dela

„*CERES*”, societate comercială pe acții.

Apa amară

Francisc Iosif

este unicul mijloc, purgativ natural care se folosește cu plăcere.

[98] 10—26

Ecaterina Popovits născ. Mincu, văduvă de comerciant,

după scurte suferințe, astăzi la orele 2 dimineața, în al 76-lea an al vieții, și-a dat nobilul seu suflet dedicat binelui familiei, în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor așeza spre eterna odihnă Duminecă, în 26 Maiu st. n. a. c., la 4 ore p. m., în cimiterul bisericei gr. or. din suburbiul *Iosefin*.

Sibiu, în 24 Maiu 1901.

Constantin Popovits,
Dimitrie Popovits,
ca fii.
Elisaveta Bugarski născ. Popovits,
Elena Nadasdy născ. Popovits,
Arethi Wagner născ. Popovits,
ca fiice.
Hundsruicken Nr. 17.

Dacă din greșeală n'ar fi primit cineva anunțul funebrel, să binevoiască a primi pe calea aceasta încunoștințarea cuvenită.

[176] 1—1

Baia de iod Basna,

Felső-Bajom (Bázna).

Baie sarată, conținătoare de iod și brom

situată 291 metri asupra mării. Izvoarele, de sare, comună conținătoare de iod și brom au avut un esecelent succes la următoarele moruri: reumatism și podagră, aprinderi articulare de orice caracter, scrofule și varietățile lor, rachitis, syphilis înveninări cu mercuriu, ischias, neuralgie, moruri de piele, (eczema, psoriasis, lupus) mai departe la îmbolnăvirile cronice ale organelor sexuale femeiești.

Factori de vindecare: băi de vană calde și reci, precum și băi pline, băi parțiale, băi de baltă calde, cură de beut, massage, electricitate (galvanisațiune și faradisațiune)

Băile sunt situate la o depărtare de 3/4 oră de Mediaș, stațiune de tren reg. ung. într-o vale romantică și scutită de vânturi și sunt înconjurată de păduri și de vii.

Posta circulează zilnic la Mediaș. Telefon în localitățile băilor. Odăi aranjate pompos, bucătărie admirabilă, prețuri moderate. Băi de vană de nou zidite și confortabile. Prospecte gratis. Deschiderea la 1 Iunie. Medic stabil Dr. Albert Laam.

[140] 3-3

Direcțiunea băilor.

Fluidul regenerător pentru cai

[225] 15-15

al lui Kwizda.

Prețul cor 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.

De 40 ani, deja în folosință, în grajdurile Curții, în grajdurile mai mari militare și civile, pentru întărire, pentru potențarea forțelor înainte și după strapaje mari, la scriitururi, la înfepenearea vinelor etc., dai calilor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria.

Depositor principal la

Ioan Francisc Kwizda,

ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg. furnisor de curte.

Farmacie în Korneuburg lângă Viena.

Fie-care econoamă și Mamă

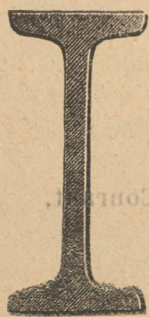
vredică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, erutare și bunul gust folosește numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoscutele pachete originale).

[1] 5-10

Mare deposit de traverse.

Prețul per vagon . . . fl. 10.50 pentru 100 chlg.

Prețul la cantități mai mici fl. 11.— pentru 100 chlg.

— Ferul „U” —

Șini pentru căile ferate rude de fer de Cudjir

cu prețurile cele mai moderate

la

Andrei Rieger,

fabrică de mașini agricole, turnătorie de fer și magazin de ferărie în Sibiu.

[122] 6-20

Pudra „Serail”

a lui

W. Reichert, Berlin,

nesticăcioasă, invisibilă, e folosită de cele mai mari artiste și e răspândită în cele mai înalte societăți.

Prețul unui carton 1 cor. 20 bani.

Depositor:

PARFUMERIA MELTZER,

strada Cismădiei (edificiu comanda de corp)

GUSTAV MELTZER,

fabrică de săpun și lumini, strada Gușteriței

în Sibiu.

[147] 1-16

precum și în farmaciile dlor Gottlieb Heinrich C. Müller și J. C. Molnár.

Indispensabil pentru dame

Frumuseța femeiască

Efect grabnic miraculos

poate fi câștigată, potențată și menținută prin esecelentul și cel mai sigur preparat

Crema-Margareta,

care chimiceste e curată, nu conține nici mercuriu, nici plumb, e absolut nesticăcioasă și neunsuroasă.

Această universal renumită pomadă de obraz delată după câteva zile pistruele, petele de fcat, jubruțele, cari de piele (mitesser) și celelalte necurățenii de piele. Netezeste șabrelele, crețele, urmele vârsatului și da obrazului o colorare albă, lucie și delicată.

Mijloc esecelent contra înriurilor soarelui și vântului.

Prețul: un borcan mic 50 cr., unul mare 1 fl., Pudra-Margareta 60 cr., Săpun-Margareta 35 cr., Pastă de dinți Margareta 50 cr., Apă de obraz Margareta 50 cr.

Numerose scrisori de recunoștință și mulțumiri.

Cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului expediază inventarul:

K. FÖLDES,

farmacist în Arad.

Se capătă în toate farmaciile, drogueriile și parfumeriile. [155, 2-10]

Depositor în Sibiu

la apotecile I. C. Molnár, Carl Müller, Carl Fr. Jickel,

Carl Heinrich, E. Rummeler, A. Teutsch.

Cel mai bun cosmetic pentru frumusețe

Falsificatorii vor fi judecătorește

O moșie mare

în Orlat

(stațiune de tren lângă Sibiu)

cu edificii pentru fabrică, locuință principală și laterală (olat), cu putere completă de apă, odinoară fabrică de tort de lână, acomodată și pentru alte întreprinderi industriale, dimpreună cu o grădină de pomi foarte roditori, se vinde de-a mână. Informațiuni se pot căpeta în Sibiu, strada Schewis nr. 26. [162] 2-3

Crema de flori de portocale

a lui Jenes.

Alifie pentru față și mâni, nevătămătoare și cu efect sigur contra: nulelor, spuzăturii pe piele, alunelelor, pecinginei și altor necurățenii pe piele. Apără pielea de crepături, și face să dispară roșeața de pe față și mâni în scurt timp netezeste și moaie pielea. Nu conține materii unsoase și prin urmare nu dă nici un lustru pielei.

Prețul unui borcanel 1 coroană.

Prețul unei cutii cu pudră de flori de portocale accesorie cremei 1 coroană.

Se capătă la: [82] 10-50

Jenes Vilmos,

farmacia „Szt. János”,

Budapesta, II, Széna-tér.

Depositor principal:

Dr. Egger's Apotheke zum Reichspalatin

Budapest, VII., Váci-körút 17.

Friedrich Baumann,

Sibiu, strada Cismădiei nr. 2, lângă hotelul „Împăratul Romanilor”

recomandă

noutăți ieftine de seson

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul,

între cari tepiche, covoare, materii de vestminte de dame, bluse, parisoare și ploiere, articoli de biololiști și turiști etc.

Depositor în comisiune

la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc

cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat

albituri de lână normale originale

singur veritabile

[111] 4-6

ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rinduri a lui

Fiii W. Benger în Bregenz.

Deschidere de negustorie.

Subscrisul îmi permit a anunța cu tot respectul, că în Bistrița, strada Lemnelor nr. 50, mi-am deschis o

negustorie de mobile de casă

și tot felul de decorațiuni de salon, precum și mașini de cusut, care le pun la dispoziția onoratului public pe lângă cele mai moderate prețuri. La persoane oneste și de caracter voiu vinde și pe rate, și mă oblig la aranjarea locuințelor întregi și expedarea în cele mai mari depărtări pe spesele mele.

[160] 2-5

Klein & Rubin.

Neintrecut medicament de casă în fiecare familie!

Pilulele pentru curățirea sângelui

ale lui

I. Pserhofer.

sunt răspândite pretutindenea deja de un lung sir de ani, și foarte puține familii vor fi, în cari se lipsească acest esecelent medicament de casă.

Aceste pilule sunt recomandate din partea multor medici mai ales contra morburilor provenite din lipsa din mistuire și din incuietură, cum sunt de es. conturbări în circulația florei, dureri de float, vânturi în stomach, trănji, și alte asemenea.

În urma însușirii lor curățitoare de sânge, aceste pilule au binefăcător efect și la anemie și morburile provenite din ea, cum sunt nervoase dureri de cap, galbinarea etc. Pilulele acestea au avantajul, că curează lin, fără a provoca dureri, și astfel pot fi luate chiar și de cele mai gingașe persoane și chiar și de copii.

1 cutie cu 15 pilule costă 21 cr.

1 tub cu 5 cutii 1 fl. 05 cr.

La trimiterea înainte a sumei, împreună

cu spedarea liberă de porto costă:

1 tub 1 fl. 25 cr., 3 tuburi 3 fl. 35 cr.

2 tuburi 2 > 30 > 10 > 9 > 20 >

Unica reprezentanță și depou principal de expedițiune

Farmacia lui I. Pserhofer,

Viena, I. strada Singer nr. 15.

Din cauza mării răspândiri pilulele acestea se contrafac în cele mai variate forme și numiri, de aceea fiecare se ceară espres pilulele pentru curățirea sângelui, ale lui I. Pserhofer, care numai în acel cas sunt veritabile, dacă pe fiecare cutie este imprimat numele I. Pserhofer în scrisoare roșie. [10] 7-7

Neintrecut medicament de casă în fiecare familie!

VERITABIL

KAISER-

Borax (borace) chimic curat.

Anume preparat pentru scopari de toaleta

Îndreptar pentru întrebuițarea lui se află în fiecare carton.

Se poate căpeta pretutindenea în cartoane a 15, 30 și 75 bani.

DE MACK

BORAX

Mijloc esecelent de curățire în economia casnică.

Veritabil numai în cartoane roșii provenite cu marca de apărare.

Unicul producător în Austro-Ungaria:

Gottlieb Voith, Wien, III/1